

VGR Analys 2020:35
Koncernkontoret
2020-09-14

Statistikrapport Kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland 2014 - 2018



Inledning

I den här rapporten presenteras statistik om kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) för åren 2014, 2016 och 2018. Den innehåller:

- Indelning av SNI-koder i branschgrupper
- Förädlingsvärde och bidrag till bruttoregionprodukten (BRP)
- Antal verksamheter
- Antal anställda
- Lönsamhet

Rapporten är en uppdatering av den viktigaste statistiken för perioden 2010 – 2016 som Tillväxtverket publicerade 2018 i den så kallade [Kreametern](#)¹ och [Analysrapporten #1](#)². Kreametern är en webbaserad statistikdatabas som innehåller även data på regional nivå. I Analysrapporten #1 publicerades dock enbart statistik för hela Sverige. En noggrann beskrivning av de nationella definitionerna för kulturella och kreativa näringar finns i Tillväxtverkets rapport [Kreametern – metodrapport #1](#)³.

Diagrammen och tabellerna i denna rapport visar samma uppgifter som finns med i Analysrapporten #1, fast uppdaterade och för Västra Götaland i stället för riket. I denna rapport finns dessutom ett kapitel om lönsamhet med (kapitel 4). Liksom i Analysrapporten #1 är värdena i denna rapport faktiska. Dessutom används exakt samma definition för respektive branschkategori (grupperingar av SNI-koder).

Statistiken har sammanställts utifrån data från Västra Götalandsregionens (VGR) företagsdatabas, som tillhandahålls av Bisnode. Den innehåller data från alla företag, uppdelat per arbetsställe i Västra Götaland och Kungsbacka (Kungsbacka ingår i Göteborgsregionen). Bisnode gör vissa modellbaserade fördelningar av omsättning per arbetsställe, till exempel baserat på antal anställda. Följaktligen kan värdena avvika från SCB:s officiella statistik.

Tidsplanering för denna rapport var kort och därför har för femårsperioden 2014 – 2018 endast 2014, 2016 och 2018 inkluderats.

Med begreppet ”verksamhet” avses varje enskilt arbetsställe för ett företag, det vill säga varje adress, fastighet eller grupp av fastigheter där företag bedriver verksamhet. Det är där som produktionen sker, medan företagets huvudkontor kan ligga i ett helt annat geografiskt område.

¹ Tillväxtverket (2018); Kreametern; <https://tillvaxtverket.se/statistik/kulturella-och-kreativa-naringar.html>

² Tillväxtverket (2018); Kreametern - analysrapport #1 - Den kulturella och kreativa sektorns ekonomiska utveckling 2010–2016; Rapport 0259; Stockholm, 2018

³ Tillväxtverket (2018); Kreametern – metodrapport #1 - Metod och källor till svensk statistik för kulturella och kreativa näringar; Rapport 0258; Stockholm, 2018

Innehåll

1. Indelning av bransch kategorier per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar	4
2. KKN-sektorns förädlingsvärde och bidrag till bruttoregionprodukten.....	6
3. Antal verksamheter och antal anställda inom KKN år 2014, 2016 och 2018.....	9
4. Lönsamhet.....	13

1. Indelning av bransch kategorier per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar

Branschgrupp	Branschkategori
Arkitektur	Arkitektur
Audiovisuellt	Audiovisuella lagringsmedier Dataspel Film & TV Radio
Bild & Form	Konst Design Foto
Kulturarv	Arkiv Muséer Historiska och arkeologiska platser
Litteratur & Press	Press Okategoriserat Litteratur Bibliotek
Litterärt och konstnärligt skapande	Litterärt och konstnärligt skapande
Mode	Mode
Reklam	Reklam
Scenkonst	Musik Kulturutbildning Scenkonst

Tabell 1.1: Indelning av bransch kategorier per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar. Källa: Tillväxtverket: Kreametern – analysrapport #1

SNI-kod	Aktivitetsrubrik	Branschgrupp	Branschkategori
58 140	Utgivning av tidskrifter	Litteratur & Press	Press
58 190	Annan förlagsverksamhet	Litteratur & Press	Press
58 210	Utgivning av dataspel	Audiovisuellt	Dataspel
59 110	Produktion av film, video och TV-program	Audiovisuellt	Film & TV
59 120	Efterproduktion av film, video och TV-program	Audiovisuellt	Film & TV
59 130	Film-, video- och TV-programdistribution	Audiovisuellt	Film & TV
59 140	Filmvisning	Audiovisuellt	Film & TV
59 200	Ljudinspelning och fonogramutgivning	Scenkonst	Musik
60 100	Sändning av radioprogram	Audiovisuellt	Radio
60 200	Planering av TV-program och sändningsverksamhet	Audiovisuellt	Film & TV
63 910	Nyhetservice	Litteratur & Press	Press
71 110	Arkitektverksamhet	Arkitektur	Arkitektur
73 111	Reklambyråverksamhet	Reklam	Reklam
73 112	Direktreklamverksamhet	Reklam	Reklam
73 119	Övrig reklamverksamhet	Reklam	Reklam
73 120	Mediebyråverksamhet	Reklam	Reklam
74 101	Industri- och produktdesignverksamhet	Bild & Form	Design
74 102	Grafisk designverksamhet	Bild & Form	Design
74 103	Inredningsarkitektverksamhet	Bild & Form	Design
74 201	Porträttfotoverksamhet	Bild & Form	Foto
74 202	Reklamfotoverksamhet	Bild & Form	Foto
74 203	Press- och övrig fotografverksamhet	Bild & Form	Foto
74 204	Fotolaboratieverksamhet	Bild & Form	Foto
74 300	Översättning och tolkning	Litteratur & Press	Litteratur
77 220	Uthyrning av videokassetter och dvd-skivor	Audiovisuellt	Film & TV
85 521	Kommunala musikskolans utbildningar	Scenkonst	Kulturutbildning
85 522	Övrig musik-, dans- och kulturell utbildning	Scenkonst	Kulturutbildning
90 010	Artistisk verksamhet	Scenkonst	Scenkonst
90 020	Stödtjänster till artistisk verksamhet	Scenkonst	Scenkonst
90 030	Litterärt och konstnärligt skapande	Litterärt och konstnärligt skapande	Litterärt och konstnärligt skapande
90 040	Drift av teatrar, konserthus o d	Scenkonst	Scenkonst
91 011	Biblioteksverksamhet	Litteratur & Press	Bibliotek
91 012	Arkivverksamhet	Kulturarv	Arkiv
91 020	Museiverksamhet	Kulturarv	Muséer
91 030	Vård av historiska minnesmärken och byggnader	Kulturarv	Historiska och arkeologiska platser

Tabell 1.2: SNI-koderna av kulturella och kreativa näringar, indelade per branschgrupp och branschkategori. Källa: Tillväxtverket (2018): Kremetern – analysrapport#1

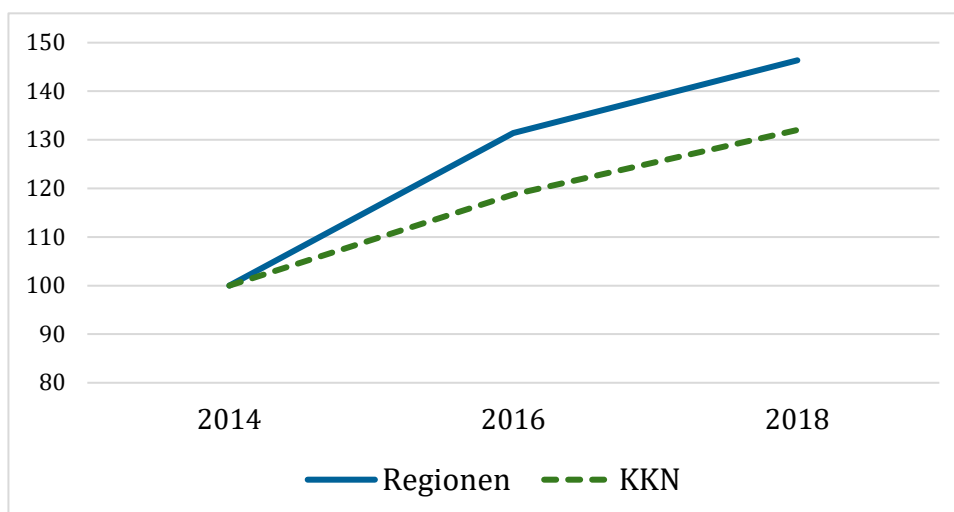
2. KKN-sektorns förädlingsvärde och bidrag till bruttoregionprodukten

Förädlingsvärdet är mervärdet som ett företag själv producerar. Förädlingsvärdet räknas ut genom att ta produktionsvärdet minus kostnaderna för insatsvaror. Produktionsvärdet är företagets nettoomsättning plus övriga rörelseintäkter. En insatsvara är en vara som används och förbrukas i tillverkning av andra varor, eller i produktion av tjänster (och omfattar inte personalkostnader och kapitalkostnader). Eftersom produktionen görs med en mix av personal och kapital, ska förädlingsvärde räcka till att betala löner, räntor och ge aktieägarna en genomsnittlig avkastning på insatt kapital.

Bruttoregionprodukt (BRP) beskriver storleken på Västra Götalands (inkl. Kungsbacka) ekonomi och är det sammanlagda förädlingsvärdet av alla varor och tjänster som produceras. Vanligtvis redovisas BRP under en period, till exempel ett år.

År	Förädlingsvärde för Västra Götaland + Kungsbacka (mkr)	varav KKN-sektorn (mkr)	Andel KKN av den totala BRP
2014	411 507	17 120	4,2%
2016	540 751	20 329	3,8%
2018	602 298	22 603	3,8%

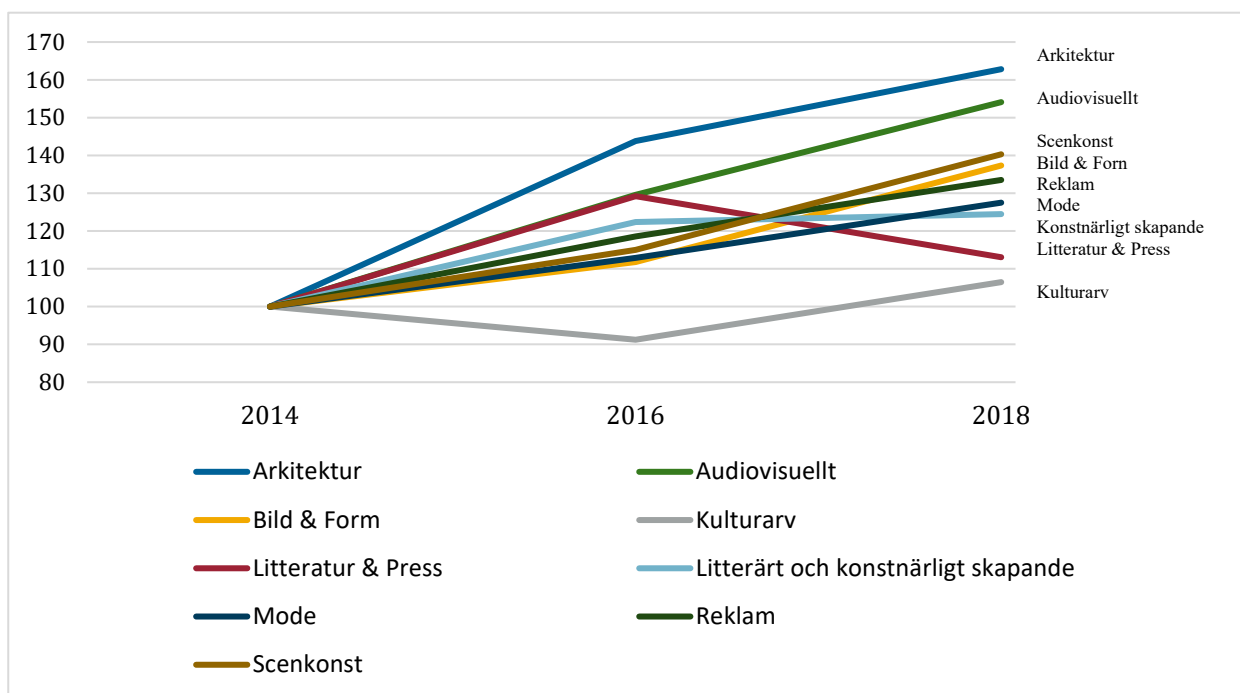
Tabell 2.1: Sammanlagt förädlingsvärde av alla varor och tjänster, som produceras i Västra Götaland och Kungsbacka för 2014, 2016 och 2018, samt motsvarande för KKN-sektorn. Dessutom visas andelen av KKN-sektorns andel av bruttoregionprodukten för 2014, 2016 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.



Figur 2.1: Indexerad utveckling av det samlade förädlingsvärdet för Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) och kulturella och kreativa näringars andel år 2014, 2016, 2018, i löpande priser (index 100 = 2014).

Branschgrupp	Förädlingsvärde (mkr)		Procentuell fördelning	
	2014	2018	2014	2018
Arkitektur	1 074	1 748	6%	8%
Audiovisuellt	1 003	1 546	6%	7%
Bild & Form	2 381	3 270	14%	14%
Kulturarv	100	106	1%	0%
Litteratur & Press	2 359	2 667	14%	12%
Litterärt och konstnärligt skapande	303	377	2%	2%
Mode	6 756	8 614	39%	38%
Reklam	2 000	2 670	12%	12%
Scenkonst	1 144	1 605	7%	7%
Summa	17 120	22 603	100%	100%

Tabell 2.2: Utveckling av förädlingsvärdet i miljoner kronor och procentuell fördelning per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2014 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas



Figur 2.2: Indexerad utveckling av det samlade förädlingsvärdet i branschgrupperna inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2014, 2016 och 2018. I löpande priser (index 100 = 2014).

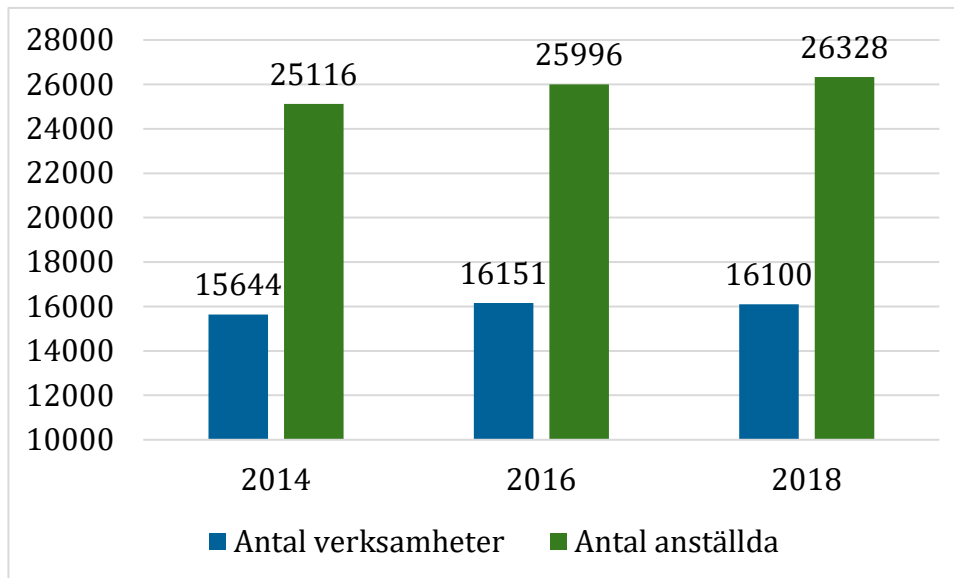
Delbransch	Branschgrupp	Förädlingsvärde (tkr)
1. Partihandel med kläder och skodon	Mode	2 892 460
2. Industri- och produktdesignverksamhet	Bild och form	2 415 107
3. Specialiserad butikshandel med herr-, dam- och barnkläder, blandat	Mode	2 356 013
4. Reklambyråverksamhet	Reklam	1 860 244
5. Arkitektverksamhet	Arkitektur	1 747 905
6. Postorderhandel och detaljhandel på Internet med beklädnadsvaror	Mode	1 024 840
7. Tryckning av böcker och övriga trycksaker	Litteratur och press	866 852
8. Specialiserad butikshandel med damkläder	Mode	597 958
9. Stödtjänster till artistisk verksamhet	Scenkonst	497 179
10. Översättning och tolkning	Litteratur och press	473 274
11. Produktion av film, video och TV-program	Audiovisuellt	472 193

Tabell 2.3: Topp 11 av delbranscher som skapar störst värde i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas

Vad visar statistiken?

- Kulturella och kreativa näringar har bidragit positivt till den ekonomiska tillväxten: förädlingsvärdet har ökat med drygt 5,5 miljarder mellan 2014 och 2018.
- Kulturella och kreativa näringars andel i den totala bruttoregionprodukten är 3,8 procent 2018 och har minskat något mellan 2014 och 2016.
- Modebranschen är den största branschen och har bidragit mest till tillväxten med en tillväxt i förädlingsvärdet av 1,9 miljarder kronor. Bild- och form följer efter med en tillväxt av 889 miljoner.
- Sett i procent växer arkitektur och den audiovisuella branschgruppen mest.

3. Antal verksamheter och antal anställda inom KKN år 2014, 2016 och 2018.



Figur 3.1: Utveckling av antal verksamheter och antal anställda inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungälv) år 2014, 2016 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.

Storleksklass	Antal verksamheter 2014	Antal verksamheter 2018	Differens i antal
0 anställda (enskilda näringsidkare utan anställda)	10 502	10 890	+ 388
Företag med 1 - 9 anställda	4 647	4 719	+ 72
Företag med 10 - 19 anställda	295	281	- 14
Företag med 20 - 49 anställda	156	151	- 5
Företag med 50 - 99 anställda	26	31	+ 5
Företag med 100+ anställda	18	28	+ 10
Summa	15 644	16 100	+ 456

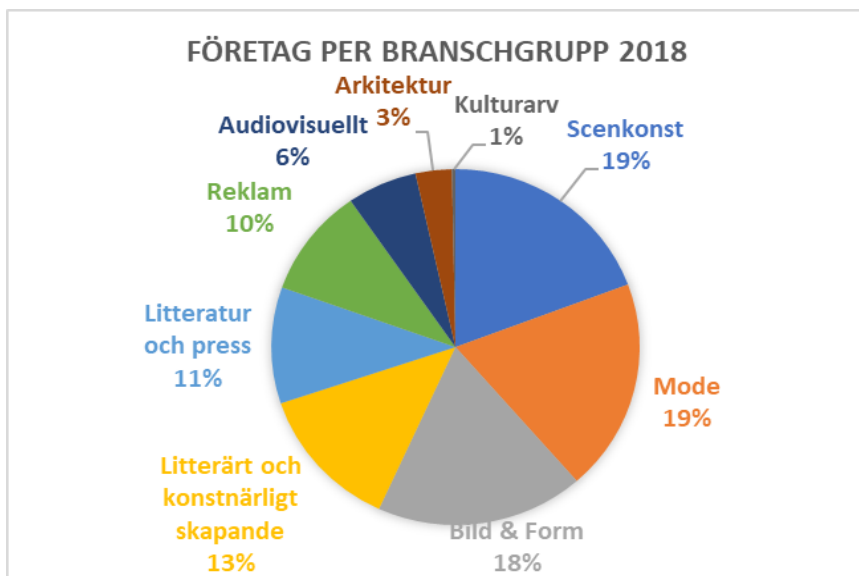
Tabell 3.1: Utveckling av antal verksamheter inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungälv) fördelat på storleksklass efter antal anställda år 2014 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.

Branschgrupp	Anställda		Verksamheter	
	2014	2018	2014	2018
Arkitektur	1 365	1 878	490	513
Audiovisuellt	1 465	1 526	905	990
Bild & Form	2 549	2 989	2 753	2 940
Kulturarv	249	278	51	50
Litteratur & Press	3 997	3 538	1 738	1 696
Litterärt och konstnärligt skapande	339	302	2 054	2 103
Mode	10 050	10 532	3 224	3 105
Reklam	3 003	3 074	1 676	1 597
Scenkonst	2 099	2 211	2 753	3 106
Summa	25 116	26 328	15 644	16 100

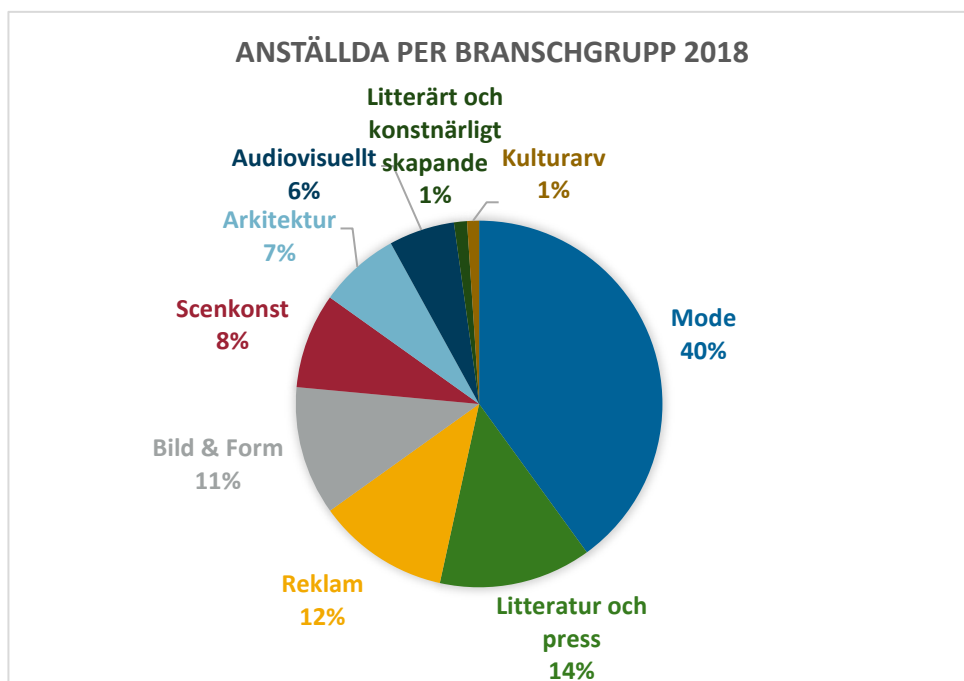
Tabell 3.2: Utveckling av antal anställda och verksamheter per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2014 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.

Branschgrupp	Anställda		Verksamheter	
	2014	2018	2014	2018
Arkitektur	5%	7%	3%	3%
Audiovisuellt	6%	6%	6%	6%
Bild & Form	10%	11%	18%	18%
Kulturarv	1%	1%	0%	0%
Litteratur & Press	16%	13%	11%	11%
Litterärt och konstnärligt skapande	1%	1%	13%	13%
Mode	40%	40%	21%	19%
Reklam	12%	12%	11%	10%
Scenkonst	8%	8%	18%	19%
Summa	100%	100%	100%	100%

Tabell 3.3: Utveckling av anställda och verksamheter i andelar per branschgrupp inom kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2014 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.



Figur 3.2: Andelar av företag per branschgrupp inom KKN-sektorn i Västra Götaland (inkl. Kungälv) år 2018



Figur 3.3: Andelar av anställda per branschgrupp inom KKN-sektorn i Västra Götaland (inkl. Kungälv) år 2018

Vad visar statistiken?

- Antalet verksamheter är drygt 16 100 år 2018 och har ökat med 456 mellan 2014 och 2018. I scenkonst- och evenemangbranschen (+353) och bild- och formbranschen (+187) startades flest nya verksamheter.
- Antalet verksamheter minskade mest i modebranschen (-119) och i reklambranschen (-79).

- Antalet soloföretagare är 10 890 (68 procent av alla kulturella och kreativa näringar) år 2018 och har ökat med 388 mellan 2014 och 2018.
- De tre branscherna med flest antal verksamheter är scenkonst (19 procent av alla kulturella och kreativa näringar), mode (19 procent) och bild-och form (18 procent).
- Antalet anställda är drygt 26 300 år 2018 och har ökat med cirka 1 200 mellan 2014 och 2018. 40 procent av alla anställda inom KKN-sektorn arbetar i modebranschen år 2018.
- Antalet anställda inom arkitektur ökade med 513, mode med 482, bild och form med 440.
- Antalet anställda inom litteratur och press har minskat mest med – 459.

4. Lönsamhet

Lönsamhet är ett mått som visar företagets eller branschens avkastningsförmåga, det vill säga den rena vinsten eller underskott som kvarstår efter personalkostnad och kapitalkostnad har betalats. Det beräknas som förädlingsvärdet minus kostnader för personal och kapital. Ju större lönsamheten är, desto bättre närings- och investeringsmöjligheter och konkurrenskraft. Det är viktigt att poängtera att en enskild näringsidkare inte får lön utan en ersättning för sitt arbete utifrån den rena vinsten.

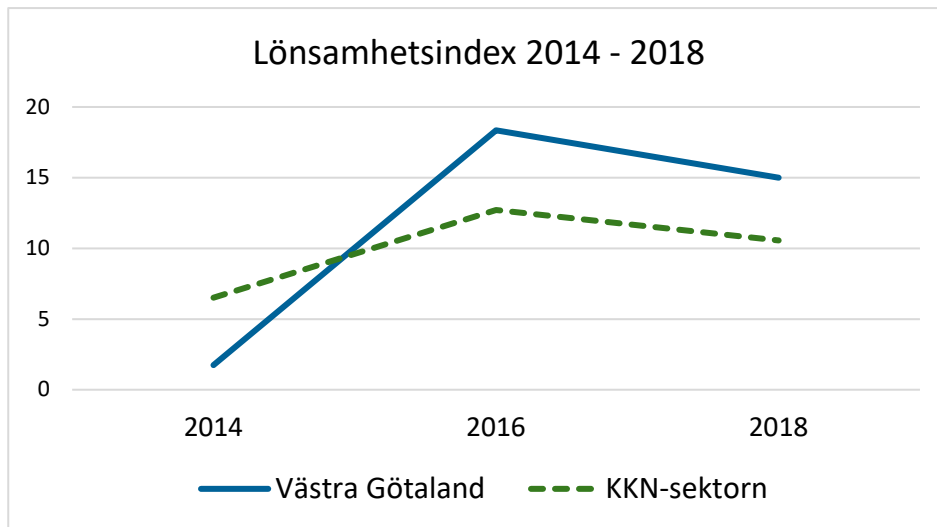
Inom branschgrupperna kulturarv och scenkonst gör den offentliga finansieringen av museerna och scenkonstinstitutionerna att lönsamheten inte kan beräknas.

Lönsamhetsindexet visar hur stor andel som finns kvar eller saknas i förädlingsvärde för att vara lönsam. Index 0 innebär att förädlingsvärdet = personalkostnad + kapitalkostnad. Indexet visar andelen av förädlingsvärdet som återstår eller saknas efter att personalkostnaderna och kapitalkostnaderna har betalats.

Genomsnittligt lönsamhetsindex för hela näringslivet i Västra Götaland är 15, år 2018. (Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas).

Branschgrupp	Lönsamhet (mnkr) 2018	Lönsamhetsindex 2018
Arkitektur	263,1	15
Audiovisuellt	265,1	17
Bild & Form	376,2	12
Kulturarv	-	-
Litteratur & Press	-4,1	0
Litterärt och konstnärligt skapande	53,2	14
Mode	1 398	16
Reklam	204,3	8
Scenkonst	-	-
Genomsnitt	-	11

Tabell 4.1: Lönsamhet i miljoner kronor och lönsamhetsindex per branschgrupp inom KKN-sektorn för Västra Götaland (inkl. Kungsbacka) år 2018. Lönsamhetsindexet för hela näringslivet i Västra Götaland är 15 år 2018 (Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas).



Figur 4.1: Utveckling av lönsamhetsindexet totalt för hela näringslivet i Västra Götaland och för KKN-sektorn år 2014, 2016 och 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas

Branschgrupp	Antal verksamheter utan anställda 2018	Genomsnittligt förädlingsvärde per verksamhet i tkr 2018	Genomsnittligt lönsamhet per verksamhet i tkr 2018
Arkitektur	272	259	118
Audiovisuellt	660	77	-17
Bild & Form	2 206	93	6
Kulturarv	24	7	-48
Litteratur & Press	1 050	170	17
Litterärt och konstnärligt skapande	1 872	86	10
Mode	1 371	88	3
Reklam	871	108	12
Scenkonst	2 564	81	3
Summa / Genomsnitt	10 890	100	9 (Lönsamhetsindex =8,6)

Tabell 4.2: Antal verksamheter utan anställda, genomsnittliga förädlingsvärden och värdeavstånd i tkr per verksamhet, fördelade per branschgrupp, år 2018. Källa: Västra Götalandsregionens företagsdatabas.

Vad visar statistiken?

- Kulturella och kreativa näringar har blivit mer lönsamma mellan 2014 och 2018, men lönsamheten minskade 2018 jämfört 2016.

- De två mest lönsamma branscherna är den audiovisuella branschen och modebranschen. De är mer lönsamma än genomsnittet för alla näringar i Västra Götaland.
- 10 890 verksamheter har inga anställda. Med ett genomsnittligt förädlingsvärde av 100 000 kronor och lönsamhet av 9 000 kronor per verksamhet utan anställda (lönsamhetsindex 8,6) är deras lönsamhet svag. Ett undantag är arkitekterna.

2020-09-14

Dokumentnamn: Statistikrapport Kulturella och kreativa näringar i Västra Götaland 2014 - 2018

Diarienummer:

Kontaktperson: Koen Braak

Telefon 070-073 58 99

E-post: koen.braak@vgregion.se